

Legal update

Únor 2025

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

[Návrh zákona o digitálních financích](#)

Judikatura

[Právníkům osobám svědčí právo na ochranu dobré pověsti](#)

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser, Ondřej Tejnský

ESG – Firemní udržitelnost:

Tereza Hošková

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przewczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Tereza Hošková

Pracovní právo:

Eva Procházková, Ondřej Tejnský

Regulatorní záležitosti:

Daniel Weinhold

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák

Start-upy, venture kapitál a kryptoměny:

Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Švec, Ondřej Tejnský

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Aktuality v legislativě

Návrh zákona o digitálních financích

Dne 30. ledna 2024 byl doručen prezidentovi k podpisu vládní návrh zákona o digitalizaci finančního trhu (dále jen „**vládní návrh zákona**“ nebo pouze „**návrh zákona**“), a to poté, co byl návrh zákona dne 6. prosince 2024 ve třetím čtení schválen poslanci a dne 22. ledna 2025 projednán a schválen Senátem.

Cílem vládního návrhu zákona je implementace evropských předpisů z oblasti digitálních financí, konkrétně evropského nařízení DORA (Digital Operational Resilience Act) o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a nařízení MiCA (Markets in Crypto Assets) o trzích kryptoaktiv.

Kryptoaktiva byla dodnes regulována spíše okrajově, když se na dílčí aspekty obchodování s kryptoaktivy pouze dovozovala působnost regulace z jiných oblastí a když rovněž ve spoustě aspektech zůstala oblast kryptoaktiv zcela právně nepodchycena, což vedlo k tomu, že existovalo do jisté míry v oblasti kryptoaktiv legislativní vakuum.

Konkrétně návrh zákona zavádí povinnost pro poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy registrovat se u České národní banky a získat příslušnou licenci od České národní banky. Tyto povinnosti se vztahují na subjekty nabízející služby, jako je úschova a správa kryptoaktiv jménem zákazníků, provozování obchodních platform pro kryptoaktiva či poskytování poradenství v oblasti investic do kryptoaktiv. Požádat o licenci u České národní banky budou muset i stávající poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy, kteří doposud vykonávali svou činnost na základě živnostenského oprávnění. Ti, pokud žádost stihnou podat do 31. července 2025, mohou v poskytování služeb pokračovat na základě svého existujícího oprávnění až do dne nabytí právní moci rozhodnutí České národní banky o jejich žádosti, nejdéle však do 1. července 2026.

Dále také návrh zákona zahrnuje pravidla pro vydávání tzv. stablecoinů, tedy kryptoaktiv vázaných na jiná aktiva a vydávaných v ČR, a to včetně požadavků na rezervy a transparentnost. Nařízení MiCA, totiž vyžaduje, aby tito emitenti disponovali dostatečně likvidní rezervou aktiv v poměru 1:1 a částečně ve formě vkladů. Vydavatelé těchto tokenů mají mimo jiné podléhat dohledu České národní banky, která bude monitorovat dodržování stanovených pravidel, ale také zda nedochází k tzv. insider tradingu, případně k manipulaci se zákazníky.

Současně budou podle vládního návrhu zákona muset vydavatelé a brokeri s kryptoaktivy předkládat auditorem ověřenou účetní závěrku k rukám České národní banky a bude se jich nově také týkat povinnost vyhodnocovat opatření pro ochranu majetku, který jim svěřili klienti. A to i z pohledu kyberbezpečnosti, když druhé z evropských nařízení, nařízení DORA, které návrh zákona implementuje, stanovuje požadavky na zabezpečení sítí a informačních systémů využívaných poskytovateli finančních a krypto služeb vůči kybernetickým hrozbám a jiným operačním rizikům. Poskytovatelé finančních a krypto služeb budou muset v této souvislosti provádět pravidelné testování svého zabezpečení sítí a informačních systémů, zavést krizové plány, identifikovat případné slabiny a rychle provádět nápravná opatření. V opačném případě jim budou hrozit vysoké pokuty.

České národní bance byla rovněž návrhem zákona svěřena široká škála nápravných i sankčních pravomocí, když zákon, pokud bude přijat, umožní České národní bance uložit za porušení pravidel v oblasti trhu s kryptoaktivy pokuty, a to ve výši desítek až stovek milionů korun; nechat zveřejnit rozhodnutí o přestupku; zakázat poskytovatelé krypto služeb činnost či zakázat uvádění určitých kryptoaktiv na trh. Česká národní banka má současně získat pravomoc předběžným opatřením zakázat různým subjektům, a to včetně bank a jejich zahraničních poboček, provádět manipulace s kryptoaktivy klientů, vůči nimž uplatňuje svoji pravomoc.

Předmětný vládní návrh zákona představuje krok k integraci digitálních technologií do finančního sektoru České republiky, a má za cíl zvýšit ochranu spotřebitelů, předcházet praní špinavých peněz, posilovat stabilitu trhu s kryptoaktivy a zajistit férové zázemí pro poskytovatele služeb v oblasti kryptoaktiv.

Judikatura

Právníkům osobám svědčí právo na ochranu dobré pověsti

(Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/24 ze dne 15. ledna 2024)

Ústavní soud České republiky v nedávném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 26/24 rozhodl, že právnícké osoby mají právo na ochranu své dobré pověsti a v případech neoprávněného zásahu do této pověsti mohou požadovat přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu.

Stěžovatel, kterým byla v této věci právnícká osoba, se prostřednictvím ústavní stížnosti domáhal zrušení rozhodnutí Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze, která obě shodně rozhodly o tom, že stěžovatel nemá jakožto právnícká osoba právo na odčinění nemajetkové újmy způsobené neoprávněným zásahem do své pověsti. Oba soudy opřely tento svůj závěr o dosavadní judikaturu, která se otázkou, zdali se může právnícká osoba úspěšně domáhat ochrany před neoprávněným zásahem do své pověsti podle § 135 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“) ve formě odčinění nemajetkové újmy, zabývaly, přičemž poukazyvaly na skutečnost, že zákonodárce s účinností OZ od 1. ledna 2014 nezahrnul neoprávněný zásah do pověsti právnícké osoby do okruhu zvláště stanovených případů, s kterými je spojeno právo na odčinění nemajetkové újmy ve smyslu § 2894 odst. 2 OZ.

První senát Ústavního soudu nechal s ohledem na skutečnost, že stěžovatel svou ústavní stížností namítal neústavnost závěru soudů, které mu jakožto právnícké osobě nepřiznali právo na odčinění nemajetkové újmy způsobené neoprávněným zásahem do své pověsti, postoupit věc plénu. Plénum Ústavního soudu přezkoumalo, zda na věc aplikovaná právní úprava, konkrétně § 135 odst. 2 a § 2894 odst. 2 OZ, není v rozporu s ústavním pořádkem.

Plénum Ústavního soudu nedošlo k závěru, že by ustanovení § 135 odst. 2 a ustanovení § 2894 odst. 2 OZ byly v rozporu s ústavním pořádkem, a proto nepřistoupil k jejich zrušení. Ústavní soud však druhým dechem dodal, že účinná ochrana dobré pověsti právníckých osob, která je ústavně zaručená článkem 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, vyžaduje analogické použití stejných prostředků jako při ochraně proti nekalé soutěži podle § 2988 OZ, a to včetně možnosti požadovat přiměřené zadostiučinění. Jinými slovy Ústavní soud tímto svým závěrem umožnil ústavně konformní výklad předmětných ustanovení OZ, který nyní právníkům osobám umožní domáhat se zadostiučinění za nemajetkovou újmu analogicky prostřednictvím pravidel ochrany proti nekalé soutěži.

Ústavní soud v nálezu rovněž připomíná, že každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a aby bylo chráněno jeho jméno, přičemž to, že některé z těchto práv náleží svou povahou výlučně fyzickým osobám bez dalšího neznamená, že by ochrana dobré pověsti (a jména) nemohla být ústavně zaručená také ve vztahu k právníkům osobám. Dobrá pověst je konečně i pro právnícké osoby zásadním předpokladem pro jejich fungování a vystupování v právních vztazích.

Ústavní soud v nálezu také zdůraznil, že právo na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jako je omluva či finanční kompenzace, představuje klíčový nástroj ochrany pověsti v případech, kde jiné prostředky účinné nejsou, a může tak výrazně přispět k její efektivní ochraně.

Na okraj Ústavní soud *pro futuro* upozornil na riziko zneužití ochrany pověsti prostřednictvím tzv. strategických žalob proti účasti veřejnosti. Tzv. strategické žaloby proti účasti veřejnosti, jak se jim přezdívá, někdy také užívána v této asociaci zkratka SLAPP, jsou v poslední době často

skloňovaným typem žalob, které jsou často podávány pouze za jediným cílem, a tím je znesnadnit, či přímo znemožnit publikaci informací, které žalobce v žalobě pouze „strategicky“ označuje jako pověst poškozující, ale které jsou plně chráněny svobodou projevu a které tak nijak do pověsti žalobce nezasahují. Ústavní soud zřejmě na toto riziko upozornil s tím předpokladem situace, že obecné soudy, které budou muset výklad předmětného nálezu Ústavního soudu ve své rozhodovací praxi nově zohlednit, budou muset důsledněji rozlišovat mezi případy, kdy skutečně došlo k zásahu do osobnostních práv a kdy je podaná žaloba pouze šikanózním výkonem práva (procesní strategií žalobce).

Shrme-li, tak předmětný náález Ústavního soudu reagoval na dosavadní právní úpravu, která umožňovala obchodním korporacím, spolkům a jiným právníkům osobám domáhat se při neoprávněném zásahu do jejich pověsti obrany pouze ve formě upuštění od protiprávního jednání nebo odstranění jeho následků. Tyto prostředky obrany se však velmi často v různých situacích v praxi ukázaly jako nedostatečné, a to zejména s ohledem na rychlost šíření nepravdivých informací v dnešní digitální době. Jednou z dalších možností pro právnícké osoby, které čelily zásahu do jejich pověsti, bylo požadovat náhradu majetkové škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, avšak v tomto případě bylo zpravidla pro poškozenou právníckou osobu v praxi náročné prokázat vznik, výši škody a příčinnou souvislost mezi neoprávněným zásahem a vzniklou škodou. Právnícké osoby tak nemohly za dosavadní právní úpravy a za dosavadní ustálené rozhodovací praxe požadovat přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do jejich pověsti. Tento stav však náález Ústavního soudu mění, když nově bude pro právníckou osobu možné domáhat se přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu analogicky prostřednictvím pravidel ochrany proti nekalé soutěži. Ústavní soud tak tímto svým nálezem významným způsobem posílil ochranu dobré pověsti právníckých osob, čímž současně posiluje postavení právníckých osob v právních vztazích a poskytuje právníkům osobám účinnější nástroje k obraně proti neoprávněným zásahům.

© 2025 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: martin.pesi@weinholdlegal.com, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.